

[Niels Helveg Petersen.]

Når jeg fremdrager dette, er det ikke for at harcelere over regeringens spinkle grundlag, men kun for at påpege det. Statsministerens hidtidige ytringer indeholder intet som helst om dette forhold, som dog må anses for at være af en vis betydning, men det er måske statsministerens berømte beskedenhed, der forbyder ham at komme ind på dette punkt.

I øvrigt må jeg sige, at jeg er ikke enig med statsministeren i, at den regering, der blev resultatet af valget, var den naturlige løsning. Således som valget faldt ud, havde efter vor opfattelse en 4 parti regering været den naturlige løsning. Den skulle have haft den dobbelte opgave at tilrettelægge det videre økonomiske saneringsarbejde og at fuldføre forhandlingerne om Danmarks tilslutning til fællesmarkedet. Det er begge opgaver, som kommer til at stille meget store krav til den politiske ledelse i landet, og jeg tror, at den regering, der blev dannet, kan få meget svært ved at leve op til de meget store krav. Den har i hvert fald kun en chance derfor, hvis den i praksis viser sig villig til et åbent samarbejde her i folketinget. Det ville stemme meget dårligt med danske parlamentariske traditioner, hvis det spinklest tænkelige flertal gennemførte vidtrækkende reformer hen over hovedet på det størst tænkelige mindretal. Det kunne få uheldige følger for det politiske arbejde her i landet.

Det radikale venstre erkender, at der er nye vilkår her i folketingssalen. Vi erkender, at mandatstillingen lægger en forpligtelse ikke bare på regeringspartiet, men også på oppositionspartier. Vi agter ganske i overensstemmelse med det radikale venstres holdning og traditioner som oppositionsparti at arbejde for de samme synspunkter og lægge den samme ansvarlighed for dagen, som vi ville gøre, hvis vi var regeringsparti. Vi har ikke i sinde at bruge den socialdemokratiske opskrift på oppositionspolitik, hvilket burde trøste den nuværende regering. Vi vil føle samme ansvar både over for de økonomiske og politiske problemer, som vi står over for. Vi er med et udtryk, statsministeren anvendte i går aftes, klar til at gøre dagens gerning.

Vi har forud for valget fremlagt et program, der indeholder de hovedretningslinjer, som vi mener det er nødvendigt at følge for

at løse vore problemer uden at sætte reformarbejdet i stå. Regeringen behøver ikke at famle i blinde, når det drejer sig om at få at vide, hvad vi anser hovedopgaverne for at være, og hvorledes vi mener de bør løses.

Omvendt er vi stadig på afgørende punkter i vildrede med socialdemokratiets hovedlinje. Vi var det under valgkampen, og vi er det også efter statsministerens tiltrædelsestale. Regeringen og statsministeren vil i det radikale program kunne finde anvisninger på, hvad vi anser for at være nødvendigt at gennemføre og muligt at gennemføre. Der er ikke noget stort restoplæg, men vi har besluttet at reservere et oplæg til regeringens ministre til råd og vejledning; flere udtalelser tyder på, at det kan være nødvendigt.

Det vil være på sin plads at gøre nogle få bemærkninger om det udenrigspolitiske. Socialdemokratiet gav i oppositionstiden udtryk for et ønske om, at landet skulle føre en mere aktiv udenrigspolitik. Ønsket om en aktiv udenrigspolitik for fred og afspænding og for at udnytte alle vore muligheder i den retning deles helt og fuldt af det radikale venstre. Vi har fremsat forslag om, at Danmark skal gå i spidsen med at stille midler til rådighed for utraditionelt arbejde på dette område. Vi har foreslået, at der skal anvendes beløb svarende til 1 pct. af forsvarsudgifterne til disse formål, bl. a. til oprettelse af et internationalt råd til forskning og information om internationale konflikter.

Vi er tilfreds med regeringens erklæring på det udenrigspolitiske område. Den bebudede aktive udenrigspolitik følger jo ganske de synspunkter, som den tidligere regering lagde for dagen, når det drejer sig om NATO-politikken, når det drejer sig om den europæiske afspænding, når det drejer sig om konsultationerne mellem fællesmarkedslandene og ansøgerlandene, når det drejer sig om de væsentlige udenrigspolitiske spørgsmål i det hele taget.

Der opstod under valgkampen en vis tvivl og usikkerhed omkring socialdemokratiets markedspolitik. En sådan tvivl vil det ikke være berettiget at nære efter tiltrædelseserklæringen. Regeringen erklærer sig her indstillet på at afslutte forhandlingerne med fællesmarkedet, at fremlægge traktatudkast her i folketinget, erklærer sig indstillet på med partierne at ville drøfte de problemer,